

Bir Mühendisin Dünyası

Geçen gün kitaplığımı düzenlerken elime TÜBİTAK'ın kitaplarından biri, "Bir Mühendisin Dünyası" geçti. Kitabı uzun zaman sonra yeniden karıştırırken, ilk okuduğum günlerim aklıma geldi. O sıralarda lise birinci sınıftaydım. Üniversite sınavı, meslek seçimi gibi konular herkes gibi benim de kafamda yer etmeye başlamıştı. Mühendis olmaya karar vermiştim, ama ne mühendisi olacağıma karar veremiyordum. Ayrıca bir mühendisin ne yaptığı konusunda da yeteri kadar bilgi sahibi değildim. İşte bu kitap her iki soruya da, ve mühendislikle ilgili daha başka sorulara da anlaşılır ve samimi yanıtlar bulmamı sağladı. Bu yanıtların doğruluğunu da hem eğitim, hem iş yaşantımda göreme fırsatım oldu. Mühendislik lisans eğitimini bitirdim ve doktora için yurtdışına gideceğim. Geriye baktığımda, üniversite ve meslek tercihim sırasında, bu kitabın çok yararlı bir rehber olduğunu düşünüyorum. Mühendislikle ilgili bir meslek tercihi yapma aşamasında olan başka arkadaşlar da kafalarındaki soruların önemli bir kısmının yanıtını "Bir Mühendisin Dünyası" kitabında bulabilirler.

Sedat Güneş / İstanbul

Gücümüzü Gösterelim

Hepimizin yaşadığı süre kısıtlı. Bir gün doğarız, belirli bir süre yaşarız ve sonra da yaşama veda ederiz. Peki yaşadığımız bu süre içinde ne yapıyoruz? Her şeyi boş verip, birbirimizle dalaşıyor muyuz, yoksa çağımızın gerektirdiği gibi, teknolojiye ayak uydurup, toplumumuzun her alanda gelişmesi için çaba mı harcıyoruz? Elbette yapmamız gereken ikinci söylediğim. Ama neden bizim ülkemiz de çok gelişmiş ülkeler arasında değil? Bana göre bunun nedeni çok çalışmayışımız ve bilime hak ettiği önemi vermeyişimiz. Ama bu durumu değiştirmek de elimizde. Birbirimize kol kanat gerelim ve zor olanı başarmak için çabalayalım. Ne demiş atalarımız: "Ya bu deveyi güdeceksin, ya bu diyardan gideceksin." Haydi Türkiye bilim ve teknolojiye sıkıca sarılıp, var gücümüzle çalışalım.

Ümit Bostancı

Kilimli Anadolu Meslek Lisesi / Zonguldak

yoluna almaz. Ben yaşamıma kimyayı aldım. Ben çok şanslıyım.

Çoğu kişi kimya adını duyunca ürperti duyar tüm vücudunda. Korkarlar. Bir türlü anlayamazlar dilini. Oysa bir bilebilseler, kimyanın yalnızca okulda okudukları bir ders değil, hayatın ta kendisi olduğunu. Hadi gözümüzü açıp bir bakalım etrafımıza. Formula pistlerinde yarışan arabalara, uzayda yeni keşiflere hazırlanan uydulara, günün en sıkı olmak için giydığımız elbiselere, dilimizi tatlandırmak için yediğimiz şekerlere, bir ressamın fırçasından damlayan boyaya... Hepsinde kimya var. Hafif tebessümüyle bizi izlediğini hemen fark edeceğiz. Ben onu evrenin bir uygarlığı gibi görüyorum. Ve diyorum ki kimya uygarlığını sevgimizle koruyalım, onu anlamaya çalışalım.

Zehra Bekçi
İzmir

Gen Aktarımının Bilinmeyenleri

Genetik yasaların kurucusu Gregor Mendel'di. Onun amacı, aslında bu yasaları bulmak değil, karalı melezler üzerinde araştırmalar yaparak tarımda verimi artırmaktı. Günümüz genetiğinin tohumlarıysa 1910'da Thomas Morgan tarafından atıldı. Ama Morgan, genetik biliminin ticaret ve para için kullanılacağını, daha da önemlisi bu bilimin ekolojiye zarar vereceğini hiç düşünmemişti sanırım.

Artık bilim adamları bir insanın, hayvanın ya da bitkinin herhangi bir geniyle oynayıp, o türe farklı özellikler kazandırabiliyorlar. Bilim adamlarına, "niçin bu genleri değiştiriyorsunuz, yararı ne?" diye sorulduğunda, daha yararlı ürünler elde etmek, zararlı böceklerin etki edemeyeceği, verimli ürünler üretmek için olduğunu söylüyorlar. Buraya kadar her şey olağan. Olağanüstü olansa, üretilen tohumların tek yıllık olması. Tohumu aldığınızda, ambalajının üzerinde tohumun bütün iyi özellikleri yazar, ama tohumun bir yıllık olduğundan söz edilmez. Bu ürünü üretenler, tohumun tek yıllık olmasına "terminatör" teknolojisi diyorlar. Ayrıca ertesi yıl alınan farklı tohum toprak verimini büyük ölçüde olumsuz yönde etkiliyor. Bir kez bu tohumlardan kullanan, mecburen sürekli kullanmak zorunda kalıyor. Kazanan kim? Tohumu üreten bilim adamlarını da bünyesi altında bulunduran şirketler.

Genetik yapıyla oynanmış ürünlerin en büyük zararıysa ekolojiye; yani doğal dengeye oluyor. Örneğin tohum şirketi bir mısır tohumu üretiyor. Bu tohumu özel bir koku ya da zehirle donatıyor. Yani genleri üzerinde oynuyor. Amaç, çekirge gibi zararlı olduğu düşünülen böceklerin mısır bitkisine yaklaşmasını önlemek, onları öldürmek. Amaç gerçekleştiriliyor, ama gerisi? Bu ürüne yaklaşıp da ölen çekirgeler, ölen bu çekirgeleri yiyen kuşlar, zehirli çekirgeleri yiyen kuşların ölümü. Halkalar yavaş yavaş kopuyor. Son halka kim? Kuyusunu kendi kazan kim?

Bana göre en doğrusu doğayı doğallığıyla özgür bırakmak.

Ali Bulut/Akçaabat Anadolu Lisesi-Trabzon

Yakınmak

Çözüm Sağlar mı?

Türkiye'de teknoloji yok, Türkiye'de bilim yok, Türkiye'de kitap yok, Türkiye'de iyi eğitim yok, Türkiye'de paralı iş yok, Türkiye'de işsizlik çok, Türkiye'de enflasyon çok... Türkiye'de diye uzar gider bu liste. Herkes bir şeylerden yakınır hep.

Emre Tekgür/İstanbul

Bir gün farelerin canına tak etmiş. "Ne yapsak da bu kediden kurtulsak?" sorusuna yanıt aramaya başlamışlar. İçlerinden zeki bir fare şöyle demiş: "Kedinin boynuna bir zil takalım. Bu sayede bize ne zaman saldırmaya kalksa, onu hemen fark eder ve bu sayede kaçabiliriz." Fare sözlerini bitirir bitirmez diğer fareler, sonunda kediyi alt edecek bir yol bulmanın sevinciyle havalara uçmuşlar. Fakat bu sırada bir başka fare "benim bir sorum var. Kedinin boynuna zili kim takacak" demiş.

Diyeceğim odur ki, yakınmak işin kolayı. Hazır çözüm beklemek mantıksızlık. Önemli olan gerçekçi çözümler bulabilmek ve bu çözümleri kararlılıkla uygulayabilmek.

Seyretme ve Okuma Farkı

Günümüz dünyasında teknolojinin gelişmesiyle, birçok alanda teknolojik alet-ekipman yerini aldı. Bunlardan birisi de televizyon. Televizyon insanların kişisel yaratıcılığını köreltmekle kalmayıp, insanları yanlış yönlendiriyor. Televizyon programları genelde toplumların yapısına göre düzenleniyor. Bence genel olarak insanlar belli bir amaç için televizyon seyretmekten, zamanlarını boş yere harcamak için seyreliyorlar.

Kitap okumaksa insanların yaratıcılığını geliştirir, bizleri fikren yükseltir, hayata bakış açımızı değiştirir. Fakat bazı insanlar, kitapları bir kağıt yığını, bir kütle gibi düşünüyorlar. Kitabın içeriklerini düşünmek bile bu insanlara ürkütücü geliyor.

Ben diyorum ki, televizyondaki saçma sapan programları izlemeye ayırdığınız zamanı kitap okumaya ayırın ve sonsuz ufuklara yelken açalım.

Muhammed Sapmaz

Akşehir Anadolu Lisesi-Konya

Kimyaya Davet

Ben kimyaya aşığım. Kimya aşkıyla büyüdüm zaten. Arkadaşım oldu bir beher, bir de babam vardı yanımda kimya ile dopdolu yaşamıyla. Herkesin kendi tercihleri olur, istediğini yapar. İstemediklerini de

Değerli Okurlar, görüşlerinizi

400 kelimeyi geçmeyecek biçimde ve fotoğrafınızla birlikte "TÜBİTAK Bilim ve Teknik Dergisi, Forum Köşesi, Atatürk Bul. No:221 Kavaklıdere- Ankara" adresine gönderebilirsiniz. Görüşler aktarılan 3. şahısları suçlayıcı ifadelerden kaçınılmasını rica ederiz. Forum'da ve Serbest Kürsü'de yayımlanan okuyucu görüşleri Bilim ve Teknik dergisini bağlamaz. Forum köşesine aşağıdaki telefon ve faks numaralarıyla da erişebilirsiniz: Tel: (312) 468 53 00 / 1067 (Gülün Akbaba) Faks: (312) 427 66 77